

ВЕСНЯНИЙ

ТОМІІІ

ПОЕЗІІ

МБ

ВОЛОДИМИР СКОРУПСЬКИЙ

ВЕСНЯНИЙ ГОМІН

ПОЕЗІЇ

diasporiana.org.ua

ВИДАВНИЦТВО „НОВІ ДНІ“
ЗАЛЬЦБУРГ 1946

Друкарня Видавництва „Нові Дні“
Обкладинка М. Бутовича.
Тираж 2000.

П О Е Т О В І

Оспівуєш мало не кожную хвилину,
Епоха ж, мов маса без ритму й пісень.
Поете, замало любити країну
У час, коли й вмерти за неї не все.

Оджинь покаяння, свнуші поклони.
Піснями-громами націлуйсь у світ.
Краса вже давно жде на творчі полони,
Де б й бунти корились сназі мимохіть.

Ми мусим голпітами далі змагати,
Нам треба людини па вічне життя!
Хай сльози теж ллються! Серця ж не кастрати?!
Та грізні, мов буря, верткі, як буття.

Оспівуєш мало не кожную хвилину,
Епоха ж, мов маса без ритму й пісень.
Поете, замало любити країну
У час, коли й вмерти за неї не все.

РАНОК

Зірвав заслону,
Запаленів.
Шамшавий гомін
Зм'яв на снів.

Далекий обрій,
Мов лук нап'яв,
Думкам хоробрим
Снаги додав.

Враз сонцем кинув —
Настав — о те.
Прибіг хопчина:
Ранок цвіте.

ВІНЧАННЯ

Погасли зорі й місяць круглий,
Нехитро стигла тінь холоде.
Вітри, що нічтю тільки впухли,
Женуться знов, мов буйні коні.
І знов сп'яняють спіле серце,
Ранкову далечінь кошлатять.
Радієш, мов дитя, що вперше
Пробігнеться нараз по хаті.
Зробиш слово, мов кольори
Безкрає небо на світанню.
Тоді й дивуються простори
Твоєму з піснею вінчанню.

НАЗЛІСТЬ

Навчився я різбити слово,
Годинами шукати форм.
Зігнутий місяць у підкову
Поблимує, мов семафор.

Молюсь землі палким кипінням
І сповідаюсь далинам.
Слова, як насипи картиння
Ростуть на злість щоночі дням.

ДРУЖБА

Я з днями весняними
П'ю дружби могорич.
Годинник б'є нестримно
Років десятки три.

Та хай собі там дзвонить
І кличе літа жар.
Поезій кров червону
Відам весні без скарг.

І Д Е В Е С Н А

Іде весна.
Дзвенять світанки.
Земля радіє, мов дитина.
Розкриті буйно рамена,
Мов крила, мають у просторах синіх.
А в них — доріг, стежин безсліддя,
А в них — поваба тайн заклиятих!...
О весно, вся у квітах,
Як не палати!
Я лину. Завше лину.
Хоч сам не знаю, де мені
Прийде розстатися з душею, —
Шукаю змагу,
боротьби,
крилатих льотів над землею.
Світанки мріють в вишинах,
Милуються пташини.
Розкриті буйно рамена,
Мов крила, мають у просторах синіх.

Н А З У С Т Р І Ч

Весна. Цвітінь, як сміх вина,
А небо, як васильки.
Ні, не повірю більше снам,
Що в них поваба тільки.

Піду назустріч юним дням
І поклонюсь їм гідно.
У ритмах вічних проминань
Життя лиш раз нам квітне.

М А К И

Розбіглись маки по городі,
Аж кров набігла до очей,
Повз них струнке хлоп'я проходить,
Торкнувши ранкове плече.

Позначені години тінню
До сонця напинають такт.
Хлоп'я, захоплене подзвінням,
Горить само, як повний мак.

О П І В Д Н І

Стану опівдні під кленом
Серед трави до колін,
Бджолами стигнуть ромени,
Тонкна сум, тонкне, мов тінь.

Все застига, непорушне,
Навіть не плигне і птах.
Чарам піддавшись, мужність
Тане, мов смоли на пнях.

ВІТЕР

Рвонув, прорвав простори
І вже рогоче, мов корчма,
От вітер! Не побореш —
Але й лякатися дарма.

Хай дерева співають тужно,
Зіниці сплющує далінь!
Люблю вітри, як усміх дружній,
Як серця юного розгін.

ПЕРЕД БУРЕЮ

Насуне шапку синь на очі
І хмуρο глянє на простори.
Вітри, мов прапори лопочуть,
Співають тужно осокори.

Незаспокоєний, невтишний
Красі кошлатій салютуєш.
А серце пружить помах грізний,
Що за незнаним вік балуєш

Збагни, ті передбурні грози,
Мов блискавка, кресли простори!
Хай серця твого у дорозі
Ні грім, ні буря не впокорять.

БІЖИТЬ ХМАРКА

Біжить хмарка, губить дощик,
З-між віт чудно глядить сонце.
Так слать усміх і крізь сльози,
Красо справжня, лиц ти можеш!

Як днів мало твій чар спити,
П'ючи ж, як же ще більш прагну!
Мое серце, вгадай смуток,
Як та хмарка крізь сміх сльози.

М О В П Т А Х И . . .

Мов птахи, тріпочуть гілки
Під дощика теплим цілунком.
Турбот розганяю хмарки,
Та бур не здурю я дарунком.

Розлогих просторів краса
Окрилює серце до льотів:
Та в бурі лиш спіє душа,
Як зела, що дощ їх золотить.

ПЕРЕДОСІННЄ

Зелено золотаві трави
В передосінній шаті літа.
Садок, мов циганчук смаглявий,
І дні дрібні, мов мак з-під сита.

Недотанцьоване весілля
Моєї юности з піснями!
Раз випите поезій зілля
До голови вдаряє снами.

Хай осінь! Хай сльота кошлата!
Поникне чар увесь навколо!
Ритм, взятий у танку крилатім,
Навік порізнить сміх із бодем.

КУЧЕРІ, МОВ КРУЧІ...

Кучері, мов кручі,
Очі, як глибинь.
Тонеш ти там, тонеш
На всю височинь.

Сум без кінця синій
Гойдає землю.
Що ж кому до мене,
Що навік люблю?!

НЕРОЗГАДАНЕ

Присвята С. Б.

Край стежки близнюки дубові,
Задивлені у синь, дзвенять.
Дівча під повні співи крови,
Несе цілунки їм щодня.

Розлитий обрій поміж ними
Ясний, мов незабудки сміх.
Вона край них, мов під дверима
Ждучи, боїться дум своїх.

Вітрець, куйовдячи покоси,
Метеликом далінь гойда.
Дівча проглянути не може,
Кому дівочість їй оддати.

СОН СПЛИГНЕ

Сон сплигне: сприймаю сіт.
Серце спалаха світанням,
Сум сміється самохіть,
Стигну сонцевим сіянням.

Світе соковитих снаг,
Смерті ставлю спів сп'янілий,
Славлю сміх сердитий снам,
Ставлю — славлю, світе, смілість.

КИНУ БУДЕНЬ...

Кину будень на фронті —
Згине студінь самоти.
Стріну долю на привіт,
Зміню цей довкола світ.

Сміх бере вас од цих мрій?
Всіх зберем вас на пробій.
Бо лиш так: здобувши день
Долю змусиш до пісень.

С И Н

Мов лебеді, над рікою
Вигріваються хати.
В них дитинство плине грою,
Плещуть сміхи золоті.

Тут цвітисто тканий пояс
Піль розлогих, наче тин.
Тут землі я п'ю напої
І її зовуся син.

Н І Ч

Іде місяць срібним рогом
По цв'якованій дорозі.
Я під дуба став старого,
Що спинився на сторожі.

В тиші ночі сонні гама.
Дипнуть віти. Снить' оселя.
Коливаю світ думками,
Мов земні комахки зела.

А БЕРЕГ КРУТО...

А берег круто,
А дно у глиб.
А я, мов пруттик,
До плес прилип.

Голублю співи,
Днів гіркоту.
З утіх і гніву
Життя плегу.

Мій гімн не тоне,
Бо я весь — рух.
Та лиш з бездонним
Я морем — дух.

Г Е Н Х М А Р А М . . .

Ген хмарам чеше вітер коси,
Вони зриваються у синь.
Чому ми вічності не можем
Чудну проглянути глибінь?

Блакить купається в просторах
І дні примарним ллються сном;
Ми тільки марим і говорим,
Нас зацілює фантом.

Могилами зоріє поле,
Калини ягідки горять.
Дні не вертаються ніколи,
Та ми й не дивимось назад.

ТОПОЛЯМИ ГРАЄТЬСЯ ВОЛЯ...

Тополями грається воля,
В далінь забігають вітри.
Іду. На розспіванім полі
Незаймано царить порив.

Дарма замикають стобрами
Світи перед бунтом примар.
Почавсь я і стану вогнями.
Я — іскра. Я — світло. Я — жар.

М О Л И Т В А

Мов люлька, куриться долина
І пахне сіно, як тютюн.
До зірки моляться хлопчина
Щд яблуною у саду.

Молитвою горять простори
І б'ють поклони до землі.
Виходить місяць в синє море,
Димлять небесні кораблі.

Я Й Т И М У ...

Я йтиму дорогами,
На рожі убогими,
А пісні не здам.

Її я на вихорі,
До сонця на пригорбі,
Збудую ще храм.

Там серцем, мов молотом,
По заходу золоті,
Ударю: на день.

Хай щастя не вистає
Там навіть для істини —
Я пісня пісень.

В С Т Е П У

Пахучий димовій роси
І зеленасті переливи.
Ніде ні краю, ні межі,
Блакить одна та співи, співи...

Як радісно стрічати степ
Під прапором весни своєї,
Життя розкласти на просте
Сіяння кованих трошеїв!

Чаруйте, мрійні далини,
Дми, вітре, знад лункого моря!
Я — сонця син. Я — сльи весни.
Нам святістю одні нростори.

О С Ъ К У Ч Е Р І ...

Ось кучері плетуть каштани
І скаче сонце по гілках.
Життям окрилений я п'яний,
Кохаю світ, кохаю змаг.

Росою вмига далеч синя,
Леліє усміх на устах.
Це ти мене, моя країно,
Маниш на смерть і на життя.

Д О Р О Г А

У світи веде дорога,
Важко лиш її знайти.
Навіть світлим перемогам
Не дано її мети.

Може серце за убоге
Чітко позначати шлях?
Так пощо ж в світи дорога
І якраз за неї змаг.

Д Р У Г

Признайся, лісе, що за літом
Тебе нераз діймає туга.
А то б не мав ти з мене друга,
Як град з ланів, що їх віп витовк.

Я теж поймаюся тугою,
Такою як і ти, такою.
Лиш в тебе все вона грозою,
Коли у мене ледь журбою.

О, як мені тим дубом стати б,
Що, лісе, бережеш, як ока!
Я б теж одчув, як ти, глибоко
І літа страту й туги натовп.

СЕЛО ПОСЛАЛО...

Село послало у світи
Мене по долю на світання.
Я розгубив чіткі сліди,
Сліпим повіривши оманам.

Знайду себе я ще коли
Тим хлопчиком німої тиші?
Ой, вечоре, тьми не стели, —
Насправді в мене серце дише.

В Ж Е М Е Ч ...

Вже меч, зударений в двобою,
Подзвінням виповнив простір,
І слід, нарізьблений тобою,
Відкрив життя новітніх мір.

Ще крил орлиних, пісні м'язів
І разом з ними ти — доба.
О, дні відчаю та екстази!
Вам — кров моя і боротьба.

ВІТЧИЗНА

Завесніла земля наче врода...
(вітчизна, вітчизна, вітчизна).
І віддалась обіймам свободи
На правічних дідизнах.

На століттях, що йдуть під вінками
(часу, боротьби й перемоги),
Нарізьбила людину, як камінь,
І єдиного Бога.

І шугнула на обрій вітрами,
(походи, походи, походи).
Аж ми станули сонцем на брамі
Несмерканного сходу.

Вже в крові, мов коріння глибоко,
(країна, країна, країна),
І любов, і посвята, й жорстокість,
І всевідданість сина.

ПРИЛИПЛО СОНЦЕ...

Прилипло сонце до шинелі,
Димить задумане чоло.
На стопи настають шрапнелі,
Горить і місто і село.

Ех, юносте, — ти арсеналу
Потужний вибух до небес!
Тобі всього в житті замало,
Замало сонця і безмеж.

Ти йдеш. Каміння аж іскриться,
Мов курява, далінь кружля.
Пекрасно ж знати, защо биться
Йї для кого процвіте земля.

У ДНІ НАПНУТОЇ...

У дні напнутої, як лук тривоги,
Скажу їй тільки коротко: прощай!
І скочу на коня, мов птах, прожогом.
Суворий, як захмарений безкрай.

Із-під копит щезатимуть дороги,
І розхляптиметься неба край;
А серце, захлинаючись строго,
Затвердне, як зимою водограй.

Вона, хоч біль, як дим пектима груди,
Цілунками задержувати не буде,
Лиш кивне ручкою мені услід.

Бо вірю міцно: заквітань загравн,
Її величне серце кучеряве,
Теж дожидало гнівом довгих літ.

МОВ ВЕРШНИКИ...

Мов вершники, чаклюють бані,
Перехопляючи блакить.
Внизу гетьман притьма пристанув
І булавою шлях значить.

Твої слави не затерти,
Мій Києве, гріхом дідів,
Коли ще булава простерта
На північ черепом віків.

С І М Л І Т Е Р

Ми йдемо, мов стрункі голліти,
Сіяє шастям зір відкритий.
На нашім прапорі сім літер,
Немов сім днів творіння світу.

Шляхи задимлені сріблясто
Біжать простором очманілим.
Твердих команд слова рубчасті
До серця б'ють сильніш від стрілів,

Похилі матері з порогів
Нас христять тужно у дорогу.
Ми ж, заховавши смуток строго,
Несемо віру в перемогу.

Йдемо, як ті стрункі голліти,
І розхиляєм небо синє.
На нашім прапорі сім літер,
Мов сім днів світу: Україна.

С О Н Е Т

Там перемогами кується слава
І ллється юна кров під брязк мечів;
Там громом перекочується гнів,
І — ні сліду на буйновійних травах...

А із сердець горінням кучерявим
Встає любов з потоптаних віків,
І до свободи рве під шум вітрів
Нові стяги під сонцем золотавим.

Майбутнє — десь у темряві вишин —
Ще доливає дням гіркий полин
І лиш німу посвяту накликає.

Життя моє! Простуй шляхом твердим,
Йди туди, де — тільки молодим
Цвіте і перемога, й синь безкрая.

МОЛОДА

Їде воля стошляхами,
По боках сини, як дуки.
Ми веміхаємось сльозами,
Серця зупиняєм стукіт.

Е, весільні дні нестями,
Повінчаю вас з добою?!
Мить — скажу: лиш перед храмом
Кров'ю молоду напою.

НАМ МОЛОДОСТІ...

Нам молодости, як звено,
Вогню, удару, як гранати.
Ми м'яз країни та клейнод,
Нової України радієть.

Нехай гадючиться доба,
Од гніву бризкає їй піна!
У нас в крові вже боротьба,
Ми — поступ.

Ум.

Ми — Україна.

К Л Ю Ч

Поселився Кий на горах
Коло самого Дніпра.
Прийшли люди з міст, з-над моря
І принесли ключ до брам.

Кришталевої дні слави
Сиплють жар ясніш заграв.
А Кий губить ключ між трави,
Не замкнувши перше брам.

Вже одкритий шлях до міста.
Мов жреці, найшли віки.
Лиш од Кия нема вісті,
Як одлити ключ такий.

М І С Т О

Зайшлось од кашлю місто,
Аж кров пустилась крізь уста.
Куди не глянеш: труп, каліка,
Потужні вибухи петард,
Машин гонитва дика.

Лиш крепи не видати,
Ні стягів білих на везкі.
За кожним муром оборонці,
За кожним каменем списи,
Відчай, надія, сонце.

Квітчайте сни, дзвіниці,
Гудіть мотори до мети!
Людина перейшла героя,
Сталь слабша за її спротив,
А й смерть — не вся ще зброя.

Ще муки, божевілля,
Ще тіней власних острах й снів...
О, дні заглади та народин,
Вам вічність теж, як давнині,
Дала свою вже згоду.

ВОЛОДИМИР

1

Куйовдить вітер вуси,
Розпатлується голова,
Об ноги хвилі б'ються,
Гойдають тінь, гойдають шквал.

Підводиться круг зримий
Небес осонцених наскрізь.
А сивий Володимир
Об вічність точить кутий спис.

2

Великі подвиги й новини
І замаху одверті на красу,
І мов до сонця бані сині,
Замріяний на прапорах тризуб.

Лиш долі недоламані спротиви
Та серця княжого відчай.
Вкраїно, на усі піду пориви,
Лиш твердості мені додай.

3

Вже труд покритий пилом,
Ченцем замкнувсь на висоті.
Віки над ним, мов крила
Простягнуті видають тінь.

Панує пошум дзвонів
Над обширом сумних долин.
А на князя корону
Святого ронить блеск далінь.

О Ф І Р А

І знов не заснути мені,
Чола не голубути снами.
Вже серце, немов буруши,
Вдаря у безмежжя нестями.
Снується: село у садах,
Удвоє зігнута бабуся.
Розсипаний сміх на стежках,
Одквітла сійнь молодуща.
Той хрестик — на щастя в боях,
Забитий у пам'ять мов скалка,
Ті сльози дрібні на очах,
Що нами прощалася вилка,
Усе, чим лиш дихалось, снилось...
О, рідні, далекі, святі,
В крові ви моїй до могили!
Я крізь чужину перейти
Зумію, не стративши віри.
Вернуся до вас, мов той птах,
Що кидає з піснею вирій.
І разом, липи разом, у такт,
Одбудем весілля офіри.

З М І С Т :

	стор.
Поетові	3
Ранок	4
Вінчання	5
На злість	6
Дружба	7
Іде весна	8
Назустріч	9
Маки	10
Опівдні	11
Вітер	12
Перед бурею	13
Біжить хмарка	14
Мов птахи	15
Передосінне	16
Кучері, мов кручі	17
Нерозгадане	18
Сон сплигне	19
Кину будень	20
Син	21
Ніч	22

	стор.
А берег круто	23
Ген хмарам	24
Тополями грається воля	25
Молитва	26
Я йтиму	27
В степу	28
Ось кучері	29
Дорога	30
Друг	31
Село послало	32
Вже меч	33
Вітчизна	34
Прилило сонце	35
У дні напнутої	36
Мов вершники	37
Сім літер	38
Сонет	39
Молода	40
Нам молодости	41
Ключ	42
Місто	43
Володимир	44—45
Офіра	46